

Editorial

Amb el número 35, *Manuscripts. Revista d'Història Moderna* vol fer front a un nou repte, que ja havíem anunciat en editorials anteriors: passem a publicar dos números cada any. Tot el Consell de Redacció de la revista i, més particularment, els equips de direcció i secretariat assumeixen amb il·lusió aquest desafiament, però també amb consciència de les dificultats i exigències d'aquesta decisió.

En aquest número, els lectors trobaran un dossier sobre l'autocensura en la historiografia hispànica dels segles xvi i xvii. Són coneguts diversos treballs sobre la censura, però el fenomen de l'autocensura no ha estat tan estudiat. Ja deia el clàssic que l'home és propietari de les seves paraules i dels seus silencis. I en aquest número trobarem molts casos de silencis de cronistes i d'historiadors que, sotmesos a la necessitat de relatar moments delicats, com ara les revoltes contra la Corona, van preferir callar. Però, aleshores, com historiar allò que no es diu? Com fer del silenci una matèria historiogràfica? I com saber si aquest silenci prové d'una decisió deliberada del mateix autor o d'una pressió exterior? Els autors dels diferents articles d'aquest dossier en donen bons exemples a partir d'una anàlisi minuciosa de les obres publicades —o de les que no van arribar a la impremta.

Per a nosaltres, historiadors i historiadores del segle XXI, aquest dossier permet també una reflexió sobre el mateix ofici i el paper que hauríem d'assumir en aquesta època de «postveritat». Manllevo les paraules de Salil Shetty, secretari general d'Amnistia Internacional, en el pròleg de l'Informe 2016/17 d'aquesta organització: durant l'any 2016, «cap part del món es va lliurar de mesures de repressió general de la dissidència, manifestes i violentes en uns casos i més subtils i disfressades de respectabilitat en d'altres. L'afany de silenciar les veus crítiques va augmentar en escala i intensitat en bona part del món». Molts dels exemples d'autocensura que es recullen en aquest número són protagonitzats per historiadors oficials, que callen per no perjudicar la casa regnant. Estudiar l'autocensura és, també, una manera de reflexionar sobre el capteniment de l'historiador davant del poder i sobre la nostra capacitat d'estimular el pensament crític en tota la societat.

